Marian Jaslovský

JARO FILIP

ČLOVEK HROMADNÉHO VÝSKYTU

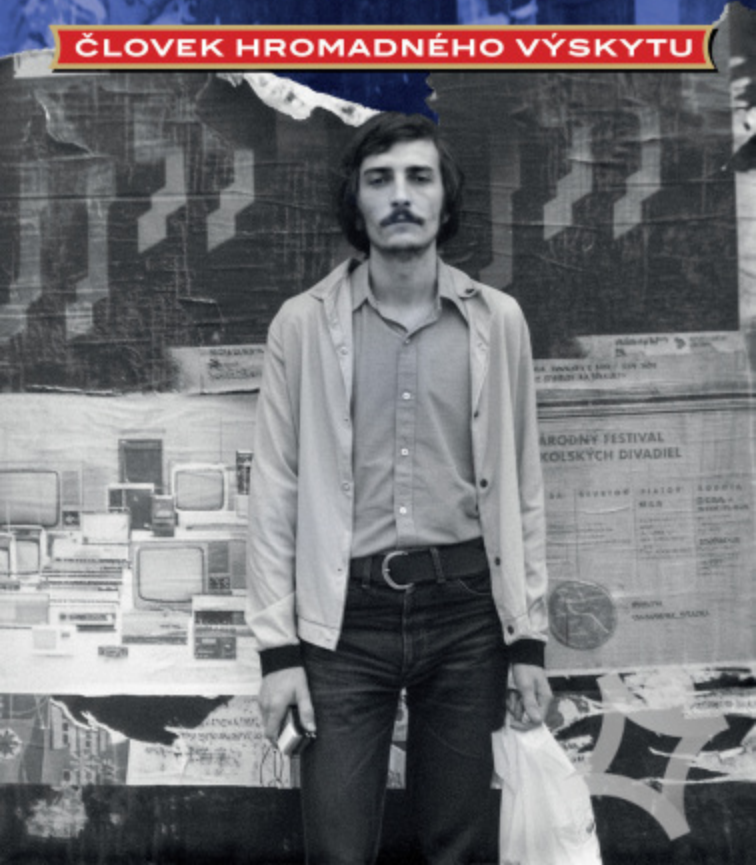

JARO FILIP

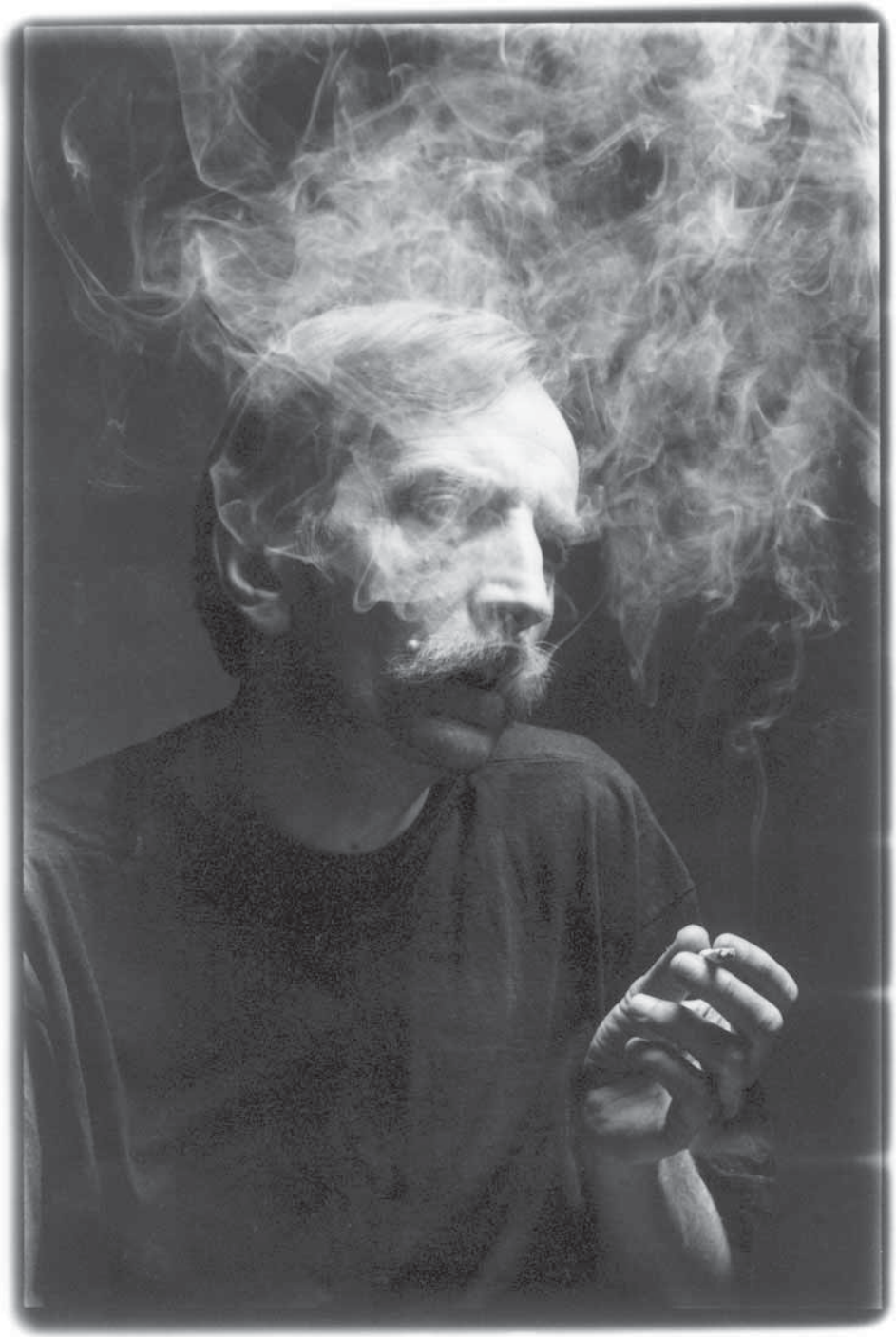

Marian Jaslovský

JARO FILIP

ČLOVEK HROMADNÉHO VÝSKYTU

slovart

POĎAKOVANIE K DRUHÉMU, DOPLNENÉMU VYDANIU

Ďakujem všetkým podporovateľom na Doniu.

Ďalej som vďačný za umožnenie používania slovenského AI nástroja Gaston (web gaston.live), ktorý mi významne zjednodušil prepis rozhovorov do textu.

V neposlednom rade som vďačný aj za každého človeka, ktorý má, a teraz prepáčte za pátos, slobodu v duši. Tá je dnes veľmi, veľmi potrebná.

No a, samozrejme, ďakujem mojej Rybke – za všetko.

OBSAH

ÚVOD K DRUHÉMU, DOPLNENÉMU VYDANIU 7

INTRO 8

RÁDIO LUXEMBURG (detstvo) 9

A HARD DAY'S NIGHT (konzervatórium, opäť Bratislava, Blues Five) 19

JAZZROCK, CHLAPI! (VŠMU, život v 70. rokoch) 29

BEETHOVENOVA KOSŤ A ZROD WORKOHOLIKA (Divadlo U Rolanda) 41

PROVISORIUM – UMELECKÁ DEFINITÍVA (Dežo Ursiny) 49

BOLO NÁS JEDENÁSŤ (Lasica a Satinský) 69

AKO SOM VSTÚPIL DO SEBA (Trnavské divadlo, Filip herec, Filip a film) 87

YPS (rockové časy) 113

SŤAHOVAVÍ VTÁCI (rozhlas a televízia) 119

CEZ OKNO (Filip vo virtuálnej realite) 145

DO BATÔŽKA SI NALOŽ PRETVÁRKU, LOŽ A FALOŠ (Filip a politika) 157

ROCKER BEZ BÁZNE A HANY (Müller, Šeban, Rózsa) 167

INFORMÁCIA O OVZDUŠÍ (sólové albumy) 181

ČLOVEK FILIP (v súkromí) 197

V ŽIVOTE VŽDY VŠETKO PRÍDE NEČAKANE (koniec) 209

O FILIPOVI 215

DOSLOV 222

EŠTE O FILIPOVI 223

PRÍLOHY

Kalendárium 288

Diskografia 293

Divadlo, rozhlas, televízia a film 299

Zdroje 307

ÚVOD K DRUHÉMU, DOPLNENÉMU VYDANIU

V roku 2022 som bol na pocovidovom ročníku Pohody a medzi moje najväčšie zážitky patril program *Bolo nás 11*, kde odzneli naživo všetky skladby z legendárneho albumu Lasicu, Satinského a Filipa. Projekt inicioval Mišo Kaščák, nehynúca vďaka mu za to. Nebola to pre mňa novinka, už som to predtým videl v Tenisovom centre, na Pohode som však bol svedkom toho, ako úžasne funguje Jarova hudba na publikum, z ktorého väčšina pôvodný album s veľkou pravdepodobnosťou vôbec nepoznala.

Medzi účinkujúcimi už chýbal Milan Lasica – rok predtým zomrel. A tak program trochu pripomínal vystúpenie niektorého z jeho obľúbených orchestrov, ktoré aj naďalej nesú mená svojich nežijúcich kapelníkov. Meno kapelníka je totiž značka. A takouto značkou sú dnes aj Jaro Filip, Milan Lasica a, samozrejme, Július Satinský.

Vtedy na Pohode som už vedel, že budem pripravovať druhé, rozšírené vydanie svojej knihy *Jaro Filip – Človek hromadného výskytu*, ktorá pôvodne vyšla vo Vydavateľstve Slovart v roku 2002. Dlho bola vypredaná a ja som každý rok dostával niekoľko (desiatok) mailov, že by ju fanúšikovia chceli. Vlastne ani neviem, prečo nikdy nevyšla v druhom vydaní. Asi som mal veľa roboty a nechcel som otravovať ľudí vo vydavateľstve. Napokon je to tak dobre, lebo som mal čas knihu doplniť o dôležité texty a navyše teraz vychádza vo vylepšenej grafickej úprave a s prerobenou obálkou.

V novom vydaní sú zachované všetky texty v pôvodnej podobe (až na niekoľko nevyhnutných aktualizácii a opráv) a v pôvodnom poradí. Na záver však pribudla nová časť *Ešte o Filipovi* s výpoveďami Jarových dcér Evičky a Doroty, bývalej partnerky Anny Šiškovej, kamarátky Ivety Radičovej, kolegu zabávača Rasťa Piška a ďalších ľudí, ktorí majú o Jarovi čo povedať, ale do prvého vydania sa rôznych dôvodov nedostali alebo dostať nemohli.

A tak teraz v ruke držíte celkom určite najkomplexnejšiu biografiu Jara Filipa. Ďalšie kapitoly možno napíše sám život. Pretože Jaro akoby stále žil – vzniklo o ňom divadelné predstavenie, komiks, na jeho počesť sa nahrávajú albumy a usporadúvajú koncerty. A to znamená, že ľuďom má stále čo povedať. Jaro sa ešte ani zďaleka „neminul".

Marian Jaslovský, 15. mája 2026

INTRO

Na Jara Filipa málokto hľadel z úctivej vzdialenosti. Odstupu vlastne ani nebol schopný. Pre kolegov, kamarátov, poslucháčov a divákov bol predovšetkým človek, ku ktorému je odvšadiaľ blízko, priateľská bytosť s aurou človečiny vo svete, ktorý je, ako sa často zdá, určený pre iných ako vnímavých, citlivých a premýšľajúcich ľudí.

Pesničky, albumy, scénickú hudbu, relácie, rozhovory, články či klávesové party sypal z rukáva a popritom sa venoval ďalším horúčkovitým činnostiam. Bezbrehá hyperaktivita, ktorou prekypoval, občas v mnohých vyvolávala pocit, že ho je akosi veľa, že by mohol šetriť svojou tvárou a nápadmi.

Až jeho smrť, ktorá bola nečakanejšia než čokoľvek iné, naplno ukázala prázdnotu, ktorú po sebe zanechal v nespočetných oblastiach.

Jaro je dnes národný poklad. Nie je ľahké zmapovať všetky sféry jeho pôsobenia. Nebol to človek intenzívneho ponoru, ale extenzívneho záberu, spontánnych reakcií a improvizácie. Mal niekoľko vrstiev: excelentný hudobník, usmiaty entertainer, glosátor udalostí, počítačový fanatik, homo politicus, občan. Možno preto si ho privlastňujú viaceré society, ktoré si ho žiarlivo, a niekedy až nekriticky strážia.

Jaro sa pohyboval v mnohých zaujímavých spoločnostiach, ktoré ho vytvárali a ktoré vytváral. So svojimi ľuďmi bol previazaný do siete živšej ako jeho milovaný internet. Táto kniha má byť o ňom a jeho svetoch.

Marian Jaslovský

RÁDIO LUXEMBURG
(detstvo)

RÁDIO LUXEMBURG (detstvo)

Jaro Filip (22. 6. 1949) sa narodil v rurálnom prostredí dedinky Hontianske Moravce v banskobystrickom kraji, úplne na juhu Slovenska, dva kilometre od kúpeľov Dudince – v prostredí, ktoré ho ničím nepredurčovalo na osud budúceho mestského bohéma a ctiteľa kaviarní. V Hontianskych Moravciach žilo iba niekoľko stoviek obyvateľov. Je to úrodný kraj: v susedných Hontianskym Nemcoch sa narodil Marián Labuda a v neďalekých Pliešovciach zasa Filipov dlhoročný umelecký súputník, Milan Lasica.

Jaro v kočíku foto archív

V životopisoch známych ľudí spravidla nájdeme mnohé zmienky o rôznych krízových situáciách v detstve; ak nie priamo rodinné kalamity, tak aspoň boj s vlastnými vnútornými problémami a komplexmi. Filipovo detstvo bolo iné – bol vyrovnaný extrovert so silným zázemím a podporou súdržnej a stabilnej rodiny. Matka ho cielene viedla v časoch tínedžerskej nevyhranenosti. Aj to ho možno predurčilo na život bez škandálov a kontroverzností, na ktoré sme si u rockových hudobníkov akosi zvykli.

Filip pochádza z rodiny učiteľov na základnej škole. Jeho otec učil fyziku, príležitostne matematiku, dielenské práce a práce na pozemku, matka vyučovala na prvom stupni. Má troch súrodencov: o štyri roky mladšieho Ľuba, o šesť rokov mladšiu Táňu a o desať rokov mladšieho Vlastimila.

S pani Emíliou Filipovou, Jarovou mamou, a sestrou Táňou Dunajovou sme sa stretli v Medickej záhrade. Táninho malého syna Timka – jej momentálne povolanie na plný úväzok – sa ujal manažér Peter Lehotský, ktorý naše stretnutie zorganizoval (Tánino prvé dieťa, z predchádzajúceho manželstva, je speváčka Lucia Šoralová). Na Jarovej kariére má veľkú zásluhu pani Filipová; v najdôležitejšom období ho dotlačila k tomu, aby na sebe tvrdo pracoval. Neskôr mi poslala desať zošitov, nabitých výstrižkami z tlače.

EMÍLIA FILIPOVÁ

„Voľakedy sa dievčatá na dedine vydávali skoro. Aby mal kto robiť na majetku. Keď som sa narodila, moja mama mala sedemnásť rokov. Keď sa narodil Jaro, mala som dvadsať, takže moja mama bola ešte veľmi mladá. Preto ju volal mama a mňa mladá mama, nechcela byť *starou* mamou. Vždy boli na seba veľmi naviazaní."

Jaro Filip sa narodil v kuchyni, a vraj preto mu vždy vyhovovala kuchynská atmosféra.

JARO FILIP

„Ostatní súrodenci nemali také šťastie ako ja, už sú nemocniční. Iba ja môžem povedať, že som sa narodil doma. V podstate som domácky typ. Rád sa túlam, ale iba doma som spokojný. Rád sedávam v kuchyni a pozorujem ženy pri varení."[1]

EMÍLIA FILIPOVÁ

„Jaro bol také dobré dieťa, nevystrájal. Zo všetkých detí bol najpokojnejší. Keď bol malý, vôbec neplakával, dokázal spať neprerušene aj šesť hodín. Bola som mladá, neskúsená mamička. A tak som sa bála, či je normálne, že toľko spí, keď by mal každé tri hodiny jesť. Behala som za doktorkou, čo s tým mám robiť, či ho mám budiť a nakŕmiť ho. Lekárka ma upokojila, že je to v poriadku, že sa mu nič nestane. A naozaj, darilo sa mu. Bol veľmi veľký. Nie tučný, ale veľký. Začal chodiť neskoro, v pätnástich mesiacoch. V štrnástich mesiacoch sme ho ešte museli nosiť a ľudia sa súcitne pýtali, či nie je chorý, lebo vyzeral na dva a pol roka. Vravel skoro, ale nechcel. Stará mama ho tlačila vo vozíku, a keď sa mu ľudia prihovárali, odpovedal im – „nece vavet". Počul to od nás, tak to opakoval.

Do štrnásteho roku sa javil aj doma ako veľmi poslušný, dobrý, robil všetko, čo sme od neho chceli. Učil sa veľmi dobre. Robila mu síce ťažkosti matematika, ale mal dobrú pamäť. Raz si niečo prečítal a vedel to.

Otec bol na deti dosť prísny, my sme to chceli so starkou niekedy vykompenzovať, tak sme boli zasa tolerantné. Ona ho vždy doslova rozmaznávala."

TÁŇA DUNAJOVÁ

„Vždy všetko dostal do ručičky. U nás to bolo tak – stará mama s mamou varila a zrazu vykríkla – chlapi už idú! A obidve začali chystať, vrtieť sa po kuchyni, behať. Keď som toto videla, skoro zo mňa vyrástla feministka. Jaro mal k starej mame vždy veľmi blízko."

JARO FILIP „Moja stará mama bola úžasná. Svojou nekonečnou dobrotou vyvažovala prísnosť rodičov, ktorí mali zvyčajne veľa práce a na vlastné deti im neostávalo veľa času. Urobila, čo mi na očiach videla. Vďaka nej som sa stal príšerne rozmaznaný. Zvykol som si, že ženy sú na to, aby ma obskakovali a obsluhovali."[2]

Stará mama s Jarovým najobľúbenejším jedlom foto Ľubo Filip

V mailovej korešpondencii sa Filip vyjadril aj k pôvodu starej mamy:

JARO FILIP „Tak som pri poslednej návšteve rodičovského domu v Hontianskych Moravciach, konkrétne pri rozhovoroch so starou mamou, zistil, že je polovičná Maďarka, za slobodna Fazekašová. Som z domu preč od svojich pätnástich rokov a nikdy ma to nelákalo skúmať. Ale predstava, že vo mne koluje maďarská krv, ma nesmierne potešila… je to spestrenie…"

Stará mama bola Jarovou „fanynkou" až do konca a často mu telefonovala do jeho nočných rozhlasových relácií. Filip: „Stále sme v kontakte. Aj ma veru skritizuje a dáva mi hudobné tipy. Keby som sa dal, robila by hudobnú dramaturgiu v mojich reláciách."[3]

S povolaním rodičov sa spájajú aj – podľa Filipa – traumatické spomienky na detstvo, pretože bol aj ich žiak; byť učiteľským dieťaťom je ťažký osud.

JARO FILIP „Keď som zabudol, akú mám domácu úlohu, dokonca mi povedali: mal si počúvať v škole. A pritom si všetci hovorili: aha, to je učiteľský syn, určite má protekciu. Ale taká protekcia, ktorá by mňa naučila matematiku či fyziku, neexistuje."[4]

„Ani z jedného z otcových predmetov veľa neviem. Nie preto, že by neučil dobre. Ostatní si zapamätali viac ako ja. Nevynikal som ani manuálnou zručnosťou. Neviem ani klinec zatĺcť. Obaja rodičia, aby dedine ukázali, že nie som protekčné dieťa, boli na mňa prísnejší, ako na ostatných."[5]

Takmer všetko, čo robíme v dospelosti, má korene a predispozície v detstve. Ako to bolo v prípade Jara Filipa – hudobníka, komika, technofila, najznámejšieho slovenského fajčiara a zanieteného odporcu aktívneho fyzického pohybu?

Jaro a Táňa Filipovci foto archív

EMÍLIA FILIPOVÁ „Máme dobrý sluch, ale hudbe sme sa mimoriadne nevenovali, iba otec nacvičoval so zborom. Vždy, keď sme išli spolu v aute, všetci sme si spievali. O Jarkovi sme si nikdy nemysleli, že bude spievať. Bol muzikálny, mal rád hudbu, hral na klavíri, ale spievali Táňa a Vlastík, dokonca chodili po republike ako spevácke duo."

TÁŇA DUNAJOVÁ „Vlastík mal do pätnástich rokov hlas ako vtedajšia tínedžerská hviezda Heintje. Úžasný fond, krásnu farbu. Na všetkých súťažiach bol prvý, aj keď prišiel neskôr, museli prepísať diplomy, lebo spieval naozaj mimoriadne. Žiaľ, vtedy sa talenty až tak nevyhľadávali. Potom, keď zmutoval, hlas mu zovšednel. Nie že by bol zlý, ale stratil výnimočnosť, takže s tým prestal."

EMÍLIA FILIPOVÁ „Jarko začal hrať na klavíri v siedmich rokoch. Chodil na Ľudovú školu umenia v Šahách. Spočiatku rád, ale keď pribúdalo látky, museli sme ho trochu pri tom klavíri aj pridržať. Ale inak hudbou doslova žil, len sa mu nechcelo cvičiť. Rád by hral skladby, ktoré si vymyslel, nebavilo ho presne hrať, čo napísal niekto iný."

JARO FILIP „Nenávidel som klavír ako všetko, čo sa musí, čo je nutné. Doma išli po mne dosť tvrdo. Musel som cvičiť a cvičiť. Najšťastnejší som bol, keď sa skladba chýlila ku koncu. Predstava, že už budem môcť od klavíra odísť, ma napĺňala blaženosťou. Cvičenie sa rovnalo galejam."[6]

Možno z týchto čias pramení Jarova nechuť cvičiť a skúšať – „Skúšajú len netalentovaní". Klavíru prišiel na chuť až neskôr, v trinástich – štrnástich

rokoch. Približne v tom období prepadol vášni bigbiťákov – „imperialistickému" vysielaniu Rádia Luxemburg, jediného prameňa, odkiaľ hudobníci nasávali západnú hudbu. Bežne počúval od jedenástej večer až do štvrtej ráno.

TÁŇA DUNAJOVÁ

„U starej mamy v izbe bolo rádio, pri ktorom sedával s uchom nalepeným na Rádiu Luxemburg. To bola jeho obľúbená činnosť. Pamätám si na takú scénku – vošla som do izby, Jaro sedí ako vždy pri rádiu, kačacie stehno v ústach a slzy v očiach. Pýtam sa – čo sa deje? – len tak kývol rukou k rádiu a hovorí – Beatles."

J. FILIP

„So starou mamou sme dlho do noci počúvali Rádio Luxemburg. Keď som nadránom vyhladol, išla odkrojiť klobásu so slovami: Jarko počúva Laxík."[7]

V detstve sa prejavil aj budúci bavič. Kým „súťaže tvorivosti mládeže" či recitačné preteky boli neveľmi obľúbenou činnosťou, Jaro si aj tu – pod dohľadom matky – našiel svoju parketu.

EMÍLIA FILIPOVÁ

„Jaro veľa recitoval. Skoro som zistila, že má na to talent. Ale len na humorné scénky. Vo vážnych prednesoch alebo poézii by vôbec nevynikol. Od siedmich rokov sme chodili na rôzne recitačné preteky, veľmi som sa mu venovala a pripravovala ho. Vtedy to bolo tak, že deti sa viedli, dnes ich viac nechávajú, aby samé ukázali, čo je v nich. Jaro recitoval z kníh *Tóno, ja a mravce* či *Okuliare starej matere* a všetci sa na ňom smiali. On to nielen prednášal, ale hral, gestikuláciou, mimikou, pohybmi. A vždy prichádzal domov s prvou alebo druhou cenou.

Bola som vždy dosť ambiciózna, chcela som, aby sa moje deti stali slávne. V Jarkovom prípade sa to aj podarilo."

T.DUNAJOVÁ

„Zmysel pre komiku, šaškovanie a humor má po otcovi. Mnohé spolužiačky mi hovorili, že len náš otec ich vedel naučiť fyziku, lebo všetko vysvetľoval veľmi vtipne."

EMÍLIA FILIPOVÁ

„Hudba aj humor sú skôr vplyvy z otcovej strany, z mojej skôr podedil záujem o literatúru.

Tá jeho záľuba v technike nás všetkých prekvapila; otec mal sklony k rádiotechnike, opravoval rádiá, televízory. Ale Jaro k takýmto technickým veciam nikdy neinklinoval.

K tomu fajčeniu: raz sme za ním neohlásene prišli do letného tábora v Kuneráde pri Rajeckých Tepliciach. Mal asi trinásť – štrnásť rokov. Vidíme hlúčik detí, Jaro v strede – vždy okolo neho niekto bol. Veľmi sa smiali, Jaro im niečo vykladal, gestikuloval tým svojím typickým spôsobom. Zrazu zostalo ticho, všetci pozerali na nás – a Jaro si vopchal do vrecka cigaretu. Predtým sme nevedeli, že fajčí. Otec bol tuhý fajčiar, ale dokázal prestať zo dňa na deň, keď mal štyridsať päť. Odvtedy si nezapálil.

Jaro a Ľubo Filipovci foto archív

Čo je dnes takmer neuveriteľné, Jaro hral aj futbal – bol brankár, ale veľmi rýchlo ho to prešlo."

JARO FILIP

„O šport som bol trochu ochudobnený, lebo som bol silným spôsobom zapriahnutý do hudby, a tak som celé dni vysedával za klavírom. Avšak ako každé normálne dieťa som sa musel ísť aj vyvetrať, a tak sme s kamarátmi behali po lúkach, preliezali záhradné ploty… Ako v každej správnej dedine ani u nás nechýbal kultúrny dom, v ktorom stáli vedľa seba vrecia so žitom, rôzne busty a zaprášený pingpongový stôl. A tak ma stolný tenis opantával čoraz viac, hrával som ho aj v škole a rád si ho zahrám aj teraz. Žiaľ, času naň niet."[8]

Možno najživší obraz o človeku nám dávajú ojedinelé útržky spomienok, momentky, z ktorých sa nerobia billboardy a veľkoplošné zväčšeniny, ale o mnohom vypovedajú.

TÁŇA DUNAJOVÁ

„Moja prvá spomienka na Jara je veľmi stará. Mala som päť rokov, možno ani to nie. Sedela som pri studni na dvore aj s mladším bratom Vlastíkom. Jaro vybehol z domu, uvidel nás a od samej lásky sa vrhol k nám, začal nám stískať ruky a hovoril pritom niečo ako „sunarrona barro, sunarrona barro". Ruky mi stískal tak, že ma to až bolelo, myslela som si, že mi ich vykĺbi. Teraz viem, že to bol jeho spôsob maznania, ale vtedy som bežala za mamou a žalovala – Jaro nám ubližuje!

Absolvent ĽŠU foto archív

Spomínam si aj, ako sa vystatoval, že vie zhypnotizovať sliepku. Zobral ju, dal jej hlavu pod krídlo, roztočil sa s ňou, položil ju na zem a ona ostala bez pohybu, skutočne zhypnotizovaná – a zaspala. Týmto u nás veľmi zabodoval.

Potom mám takú vážnejšiu spomienku – raz som mu hovorila, že sa mi zdá, akoby ten svet bol celý iba zrežírovaný a ktosi ho narežíroval tak, aby sme do neho vstúpili – povedal, že cíti to isté. Mali sme pocit, že všetko okolo nás sú len kulisy a niekto nás skúša, ako zareagujeme.

Boli sme všetci nepraktickí, roztržití, hlavy do vetra. Naši nás – troch súrodencov – poslali vybrať do čistiarne plášť pre ich priateľa doktora. Vybrali sme ho, ale potom sme si sadli na prvú lavičku, čosi sme vážne rozoberali. Plášť sme tam, samozrejme, zabudli a myslím, že sa už nikdy nenašiel."

Sedím v Café Galéria s Ľubom Filipom. Je to takmer presná kópia svojho brata: postava, hlas, pohyby. Raz mu dokonca robil dvojníka v jeho televíznej relácii, keď sa Jaro opäť kdesi ponáhľal a bolo treba urobiť ešte nejaké dokrútky. Ľubov humor je anglicky suchý: takto by vyzeral Jaro, keby bol pokojnejší a introvertnejší.

ĽUBO FILIP

„Už ako deti sme mali také zvláštne zábavy – keď rodičia odišli preč, kompletne sme vysťahovali z izby nábytok, urobili si bránky a hrali futbal tak, že sme cupotali po štyroch, s bruchom hore. Rozbili sme všetko, čo sa dalo. Alebo sme sa okopávali, kto vydrží dlhšie, aj hodinu, až nám úplne zmodrali tie naše kostnaté nohy.

Rodičia ho nútili hrať na klavíri; samozrejme, že keď odišli, prestal hrať z nôt a začal si hrať po svojom. Ale keď už musel, vymyslel si zábavu: musel som si priložiť ucho na klavír, počúvať a hádať, koľko chýb urobil. O koľko som sa pomýlil, toľko zaúch mi dal. Boli to, samozrejme, bratské zauchá, išlo o srandu – aby ho bavilo cvičiť. Nikdy som sa s ním nenudil.

Emilia Filipová, Táňa Dunajová, Peter Lehotský a Timko Dunaj
foto Marian Jaslovský

Jaro ma dostal aj k muzike, mňa to spočiatku nezaujímalo. Chodil som na klavír päť rokov do Ľudovej školy umenia v Šahách, k tej istej učiteľke ako Jaro, pani Šalkovskej. Pamätám si, že rátala pruvá – druhá – tretia – štvrutá, a keď sme niečo zle zahrali, klepala nás po prstoch. Ale inak bola veľmi dobrá, Jaro ju mal rád. Keď odišiel do Bratislavy na konzervatórium, zobral klavír so sebou. Ja som bol spokojný, mňa to nikdy veľmi nebavilo."

EMÍLIA FILIPOVÁ

„Profesorka Šalkovská povedala, že by bolo dobre dať ho na konzervatórium, ale s tými vedomosťami, čo má, asi skúšky nespraví. Odporučila nám profesora Straussa v Bratislave, aby ho na ne pripravil. Jaro s ním mal trápenie, lebo ho učil ramenný úder, ako má klásť ruky a podobne, to sa mu nepáčilo. Napokon skúšky spravil a my sme ho s manželom, ako pätnásťročného, odviedli do Bratislavy študovať. Vtedy sa nám zdal taký úbohučký, ako kráčal s kufríkom. Hovorím si – preboha, ako ho ja nechám medzi tými cudzími ľuďmi, ako ja od neho teraz odídem – div som neplakala.

Tak sme sa rozlúčili, nechali sme ho na internáte a napadlo nám – veď sme mu zabudli kúpiť tepláky na telesnú výchovu. Tak sme mu kúpili tepláky a vrátili sa späť. Myslela som si, že niekde plače v kútiku, ale na internáte nám povedali – Jaro? Ten išiel do kina s kamarátmi. Za pol hodiny si našiel partiu!

V Bratislave začal vystrájať, nepomohla ani stará mama, ktorá s ním bývala. Až tak veľmi ju neposlúchal, bola to slabá kontrola."

A HARD DAY'S NIGHT
(konzervatórium,
opäť Bratislava, Blues Five)

A HARD DAY'S NIGHT
(konzervatórium, opäť Bratislava, Blues Five)

Jaro prišiel do Bratislavy v roku 1964 a netreba sa čudovať, že pred akademickým konzervatoristickým svetom dostali prednosť iné veci. V hlavnom meste to vrelo. Partie sa stretávali na Korze. Klasický rock and roll ustupoval, prišli Beatles a s nimi veľká hudobná bigbítová revolúcia. V Bratislave už boli etablované skupiny Jolana, Tiene či Kabinet 112, ale veci sa začali hýbať. V závere roku 1964 sa zrodila skupina The Beatmen, vedená Dežom Ursinym, ktorá spôsobila medzi mladými ľuďmi horúčku a ktorej sláva je dodnes bezprecedentná. Začiatkom druhej polovice 60. rokov tu už pôsobili desiatky kapiel. Ich mená sú dnes síce väčšinou zabudnuté, ale atmosféra doby – pohyb a trocha prievanu za železnou oponou – zostala silná a nezabudnuteľná.

JARO FILIP

„Do Bratislavy som prišiel práve v čase, keď „leteli" Beatles a začala bigbítová éra. Hneď som vhupol do chuligánskeho prostredia, aj keď som pre nich spočiatku bol len úbožiak z dediny. Postupne sa zo mňa stal slušný výtržník, motal som sa v partiách pri Astorke, kašlal som na školu. Vtedy tak žili všetci bigbiťáci, chodil tam Dežo, skupina Buttons, všelikto.

V Bratislave začal život, pouličné partie, do kín prišiel beatlesácky *A Hard Day's Night*. Môj vtedajší postoj bol klasický – ja mám všetko v paži, svet je gombička, ja som najlepší. Následky sa objavili čoskoro, pretože na Konzervatóriu bolo treba tvrdo cvičiť minimálne štyri hodiny denne."[9]

Jozef Brisuda je jazzový kontrabasista, redaktor v Slovenskom rozhlase a Filipov spolužiak na konzervatóriu. Neskôr, keď Filip potreboval do svojich scénických hudieb „veľkú basu", bol asi dva roky jeho dvorný kontrabasista. Účinkoval aj v jednom predstavení v trnavskom divadle. Stretli sme sa v rozhlasovej kaviarni.

JOZEF BRISUDA

„Jara som prvýkrát videl 1. septembra 1964 a hneď som si ho zapamätal, lebo imidžovo bol iný ako ostatní – vychudnutý, vysoký, vlasatý chlapec. Nechodili sme do jednej triedy, ale v internáte nás ubytovali do susedných izieb. Internát bol v budove, kde sídlil aj pohrebný ústav. Pred vchodom boli naskladané truhly.